

וקושטא אמינא ולא מסתפינא שדב"ק נפלאו ממני, דכפי שהבינותי בדלותי ובשפלתי מתוך דברי הנשר הגדול הרמב"ם ז"ל, הרי מעיקרא אין מצוה בפני עצמה ממנין המצוות לאכול מרור בליל פסח, אלא אכילת מרור היא אחד מתנאי ואופני אכילת קרבן פסח, וגם בזמן הבית אינו מעכב עיקר המצוה. באופן שמה שתיקנו חכמים לאכול מרור בליל פסח שפיר נקרא תקנה חדשה שאין לה שורש מן התורה, והיינו הן מפני שמעיקרא לא היתה מצוה בפני עצמה וכן"ל, ועוד דלא תקנה כצורתה שהיתה נוהגת בזמן הבית, דהיינו שתאכל ביחד עם הקרבן, אלא בפני עצמה, ואכילת מרור באופן זה שפיר נקרא "מצוה גמורה מדרבנן", דמעולם לא היתה דוגמתה מצוה מן התורה, כן נראה ברור בס"ד, והרברים מדוקדקים ומדויקים בלשון רבנו הרמב"ם ז"ל, וכאשר נביא בסמוך.

וז"ל בספר היד החזקה (הלכות חמץ ומצה פרק ז' הלכה י"ב): אכילת מרור אינה מצוה מן התורה בפני עצמה, אלא תלויה היא באכילת הפסח, שמצות עשה אחת לאכול בשר הפסח על מצה ומרורים. ומדברי סופרים לאכול המרור לבדו בליל זה אפילו אין שם קרבן פסח, עכ"ל. והרי במה שכתב ומדברי סופרים לאכול המרור לבדו, מוכן שר"ל, שהיא תקנה חדשה שתיקנו אכילת מרור בצורה חדשה לא כפי שהיתה נוהגת בזמן הבית, ודו"ק.

ובספר המצוות (מ"ע נ"ו) הרחיב יותר בדבר, וביאר טעמו ונימוקו, שכתב וז"ל: היא שציוונו לאכול כבש הפסח בליל ט"ו מניסן כתנאי הנזכרים, והוא שיהיה צלי, ושיאכל בבית אחד, ושיאכל עם מצות ומרורים. והוא אמרו: ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מרורים יאכלוהו. ואולי יקשה עלי המהשגה ויאמר. למה תמנה